

การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
ตามมาตรการสร้างภูมิคุ้มกัน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
A Study Of Participatory Administration About
The Prevention And Solution Of Drug Problems According To Immunity
Measures Of The School Expanding Educational Opportunities
Under The Phichit Primary Educational
Service Area Office, Region 2

น้ำเพชร เมืองเหลือ* นิคม นาค้าย**
Namphet Muanglua* Nikom NakAi**
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Pibulsongkram Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามมาตรการสร้างภูมิคุ้มกัน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยขอบเขตด้านตัวแปร ซึ่งได้การมีส่วนร่วมในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1)ด้านการมีส่วนร่วมวางแผน 2)ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินงาน 3)ด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล และ 4)ด้านการมีส่วนร่วมรับประโยชน์ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 45 คน ครูผู้รับผิดชอบงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 45 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลประชากรทั้งหมดเป็นผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.924 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามมาตรการสร้างภูมิคุ้มกัน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมรับประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นลำดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมวางแผน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนลำดับสุดท้ายคือ ด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล และอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, มาตรการสร้างภูมิคุ้มกัน

Abstract

The purpose of this research was to study of participatory management in preventing and solving drug problems According to immunity measures of the school expanding educational opportunities Under the jurisdiction of the Phichit Primary Educational Service Area Office, Region 2, by the scope of variables which has involved

participation in the work of preventing and solving drug problems in all 4 areas: 1) Participation in planning 2) Participation in operations 3) Participation in monitoring and evaluation and 4) Participation in receiving benefits. the population includes 45 educational institution administrators, 45 teachers who are responsible for preventing and solving drug problems. The researcher used all demographic data as informants. The tool used to collect data was a 5-level rating scale questionnaire. The consistency value was between 0.8 - 1.0, the confidence value was 0.924. Statistics used in data analysis included mean and standard deviation.

The purpose of this research was to study of participatory management in preventing and solving drug problems According to immunity measures of the school expanding educational opportunities Under the jurisdiction of the Phichit Primary Educational Service Area Office, Region 2, Overall, it is at a high level. When considering each aspect, it was found that the participation aspect received benefits. It has the highest average value first. which is at the highest level, followed by participation in planning which is at a high level The last part is Participation in monitoring and evaluation and at the same high level.

Key Word : Participation, Prevention and resolution of drug problems, Immunization measures

บทนำ

รัฐบาลได้มีนโยบายในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งได้กำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) โดยที่กระทรวงศึกษาธิการได้รับผิดชอบในยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ปัญหาการแพร่ระบาดภายในประเทศ จากข้อมูลการเข้ารับการบำบัดรักษาตลอดปี 2564 พบยาบ้า ยังคงเป็นชนิดที่แพร่ระบาดมากที่สุด ร้อยละ 75 รองลงมาคือ ไอซ์ ร้อยละ 8.6 กัญชาแห้ง ร้อยละ 4.7 และ เฮโรอีน ร้อยละ 3.9 ตามลำดับ โดยมีกลุ่มประชากรอายุระหว่าง 18 – 24 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่น เยาวชน มีสัดส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากที่สุด ร้อยละ 24 (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2564 : 2) อัตราการสูบบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้าของผู้ที่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีอัตราการสูบบุหรี่ปัจจุบันสูงที่สุด รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้ที่ไม่เคยเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษา ตามลำดับ (ร้อยละ 22.0, 21.5, 18.1, 18.0 และ 7.7 ตามลำดับ) จะเห็นได้ว่าการสูบบุหรี่และบุหรี่ไฟฟ้าในกลุ่มเด็กและเยาวชน ยังคงต้องให้ความสำคัญมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการป้องกันนักสูบหน้าใหม่ เพราะการสูบบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้ายังคงเป็นกระแสความนิยม เข้าถึงง่ายจากการพบเห็น เรียนรู้ และการซื้อของทางออนไลน์ ทำให้เยาวชนไทยมีแนวโน้มการสูบบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้าเพิ่มสูงขึ้นและมีนักสูบหน้าใหม่อายุน้อยลงทุกปี (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2564 : 8)

ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) พบการลักลอบมั่วสุมเสพยาเสพติด และการซื้อ - ขาย ยาเสพติดผ่านช่องทางออนไลน์เพิ่มขึ้น โดยโพสต์อธิบายสรรพคุณ การตั้ง

ราคาจำหน่ายในราคาต่ำ การแสดงวิธีใช้ยาเสพติดแบบผสมผสาน โดยพบเด็กและเยาวชนเลียนแบบพฤติกรรมจากการเสพยาจากคลิปวิดีโอใน YouTube รวมถึง พบการลักลอบจำหน่ายกัญชาในรูปแบบสารสกัดที่ผิดกฎหมาย และพบเด็กเยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับจนได้รับผลกระทบจากการใช้กัญชาอย่างรุนแรง นอกจากนั้นยังพบการใช้ยาเสพติดเกินขนาด ทำให้เกิดอาการคลุ้มคลั่ง ทำร้ายบุคคลในครอบครัว เผาบ้าน ทำลายทรัพย์สิน มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม หรือทำให้ผู้เสพยาเสียชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2565 : 28) พฤติกรรมของเด็กและเยาวชน มีแนวโน้ม ทวีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งปัญหายาเสพติด การสูบบุหรี่ บุหรี่ไฟฟ้า การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท โดยสาเหตุสำคัญมาจากปัญหาครอบครัว ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เป็นอบายมุข สิ่งยั่วยุ และการใช้ความรุนแรงในสังคม ซึ่งมีผลกระทบต่อเด็ก เยาวชน และผู้เกี่ยวข้องอีกมากมาย นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนที่ขาดความตระหนักรู้ การปลูกฝังความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ทักษะการคิด วิเคราะห์ ขาดเหตุผลในการแก้ไขปัญหา และไม่ได้รับการดูแลช่วยเหลือที่เหมาะสม จะเป็นปัญหาคุณภาพชีวิตของคนไทยในอนาคต (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2564 : 9) กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา เพื่อให้คณะครู และผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และบุคลากรทางการศึกษานำไปใช้เป็นกรอบการดำเนินการ ลดปัญหาด้านยาเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อ เด็ก เยาวชน ประชาชน โดยมีการป้องกัน ปราบปราม บำบัดรักษา ภายใต้งานคิด “สังคมปลอดภัยจากยาเสพติด” ตามมาตรการได้เน้นกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กและเยาวชน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้เหมาะสมกับช่วงวัย ตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งด้านการจัดหลักสูตร การเรียนสอนในโรงเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ได้สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด พร้อมกับการพัฒนาทักษะชีวิต ให้เด็กและเยาวชนได้มีภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็ง ไม่เข้าไปเป็นเหยื่อในการเสพยาและค้ายาเสพติด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565 : 1)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยพัฒนาระบบ และกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จากภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัย การป้องกัน ดูแล ช่วยเหลือหรือเยียวยาและแก้ไขปัญหา แก่นักเรียน ให้เกิดความปลอดภัยให้มากที่สุด เพื่อสร้างความมั่นใจ และความเชื่อมั่นให้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและประชาชน ในการที่จะทำให้เกิดความปลอดภัยมั่นคงและยั่งยืน ให้ นักเรียนทุกคนได้รับการปกป้อง การดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองความปลอดภัย ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ และสร้างความเข้มแข็งระบบการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัด ให้มีความพร้อม สามารถ ป้องกัน และแก้ไขสถานการณ์ปัญหาของนักเรียน และปัญหาทางสังคมที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จึงขอให้สถานศึกษาช่วยกันสอดส่องดูแลอย่างใกล้ชิด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2, 2566 : 1)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดมีกลุ่มเยาวชนที่มีอายุ 15 - 24 ปี โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับเด็กนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 12 -15 ปี และจำเป็นต้องมีการเฝ้าระวังและป้องกันมิให้เด็กนักเรียนไปยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติดในทุกๆรูปแบบ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนนักเรียน รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจ ทหาร ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำศาสนา ซึ่งอยู่ในบริเวณท้องถิ่นและชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 15) ถือเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในสถานศึกษา แต่การดำเนินการเพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดจำเป็นต้องอาศัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายได้ร่วมมือกันดำเนินการ(ธีรพงษ์ ชูพันธุ์, 2562)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในด้านการป้องกันและแก้ไข ภัยพิบัติภายในโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มุ่งเน้นให้สถานศึกษาช่วยกันดำเนินการป้องกัน สอดส่อง ดูแลอย่าง ใกล้ชิด ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานป้องกันและแก้ไข ภัยพิบัติ เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาได้ดำเนินการป้องกันและแก้ไข ภัยพิบัติได้อย่างประสบความสำเร็จ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานป้องกันและแก้ไข ภัยพิบัติ ตามมาตรการสร้าง ภูมิคุ้มกัน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานป้องกันและแก้ไข ภัยพิบัติ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน ทั้งหมด 45 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2, 2566 : ออนไลน์) จำแนก เป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 45 คน และ ครูผู้รับผิดชอบงานป้องกันและแก้ไข ภัยพิบัติ จำนวน 45 คน รวมทั้งหมด 90 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลประชากรทั้งหมดเป็นผู้ให้ข้อมูล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงาน ป้องกันและแก้ไข ภัยพิบัติ ตามมาตรการสร้างภูมิคุ้มกัน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานป้องกันและแก้ไข ภัยพิบัติ ตามมาตรการสร้าง ภูมิคุ้มกัน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 82) โดยมีเกณฑ์ในการเลือกตอบในส่วนของการ ดำเนินงานตามองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมในงานป้องกันและแก้ไข ภัยพิบัติ ตามมาตรการ สร้างภูมิคุ้มกัน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานป้องกันและแก้ไข ภัยพิบัติ ในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งและรับแบบสอบถามทางแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (Google forms) และตรวจสอบรายงานในแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (google sheet) ให้ครบตามจำนวน 90 ฉบับ

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำข้อมูลเข้าระบบในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าสถิติ แล้วดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยครั้งต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าทางสถิติ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับ
2. นำข้อมูลเข้าระบบในโปรแกรมคอมพิวเตอร์
3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามมาตรการสร้างสร้างภูมิคุ้มกัน ของโรงเรียนขยายโอกาส วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative) จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา โดยหาค่า IOC (Index of item Objective Congruence)
2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)
3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามมาตรการสร้างภูมิคุ้มกัน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนี้
 - 3.1 ค่าเฉลี่ย (μ)
 - 3.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัย

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายา

ยาเสพติด ตามมาตรการสร้างภูมิคุ้มกัน ในภาพรวม

ขั้นตอน	การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามมาตรการสร้างภูมิคุ้มกัน	N = 90		ระดับ	ลำดับ
		μ	σ		
1	ด้านการมีส่วนร่วมวางแผน	4.46	.43	มาก	2
2	ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินงาน	4.40	.40	มาก	3
3	ด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล	4.35	.42	มาก	4
4	ด้านการมีส่วนร่วมรับประโยชน์	4.52	.48	มากที่สุด	1
รวม		4.42	.36	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามมาตรการสร้างภูมิคุ้มกัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.42$, $\sigma = .36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในด้านการมีส่วนร่วมรับประโยชน์ สูงสุดเป็นลำดับแรก ($\mu = 4.52$, $\sigma = .48$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมวางแผน ($\mu = 4.46$, $\sigma = .43$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนลำดับสุดท้ายคือ ด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล ($\mu = 4.35$, $\sigma = .42$) และอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามมาตรการสร้างภูมิคุ้มกัน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้วิจัยนำผลการวิจัย มาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมรับประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นลำดับแรก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและให้ความสำคัญกับการให้นักเรียนได้รับความรู้ เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด จากการจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา สามารถให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของยาเสพติดในชุมชนได้ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ นอกจากนี้ประโยชน์ที่ได้จากการทำกิจกรรมส่งผลดีต่อสังคมและชุมชนเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ทำให้ทุกครัวเรือนในชุมชนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ จึงทำให้นักเรียนและสถานศึกษาเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งผลให้สถานศึกษา ชุมชน มีความปลอดภัยและห่างไกลจากยาเสพติด สอดคล้องกับ พรชัย วิริยะกิจสุนทร (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาพื้นที่รับผิดชอบกองบังคับการตำรวจนครบาล 6 ผลการวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยทางการบริหารโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อนำมาพิจารณาความสัมพันธ์ในรูปเชิงเส้นพบว่า ปัจจัยทางสังคมเศรษฐกิจ ด้านประสบการณ์ ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน และปัจจัยทางการบริหาร ด้านการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่าย และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมีความสัมพันธ์ในรูปเชิงเส้น และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน สำหรับรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสามารถอธิบายได้ว่า หากปัจจัยทางสังคมเศรษฐกิจ ด้านประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน และปัจจัยทางการบริหารด้านการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่าย และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีระดับสูงขึ้น จะทำให้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดประสบความสำเร็จเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานมีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาท หน้าที่ ในการกำกับติดตามการดำเนินงานขาดความชัดเจน รวมถึงการติดตาม เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จให้เป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนงาน และขาดการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การชี้แจงและแจ้งให้ทราบถึงขั้นตอนการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จ รวมถึงการประเมินผลงานทุกครั้งของการจัดทำ แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม เพื่อที่จะได้ปรับปรุงและแนวทางในการดำเนินงานในครั้งต่อไป สอดคล้องกับ พระมหาฉัตรเพชร สมาจาโร (พื้นสันเทียะ) (2566) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

ตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้จำแนกออกเป็น 5 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล สามารถสรุปผลการวิจัยในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน สรุปได้ว่ามีระดับการปฏิบัติทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในลำดับสุดท้าย

2. ด้านการมีส่วนร่วมวางแผน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดนโยบาย การดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นลำดับแรก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ดำเนินการกำหนดนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปีที่ได้ดำเนินการกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ประจำปี 2565 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทในการรับรู้ปัญหาของการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนและตัดสินใจในการเลือกวิธีการแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สอดคล้องกับ กรวิทย์ เกษะกลาง, วินิจ ฝาเจริญและวัชร ชะติมนตรี (2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กรณีศึกษา เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับมาก ในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมการประชุม วางแผน การดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การวางแผนดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนส่วนใหญ่ครูผู้รับผิดชอบโครงการจะดำเนินงานวางแผนดำเนินกิจกรรม จึงทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมิได้เข้าร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ สอดคล้องกับ ศักดิ์ หมูธิมาและบุญเอื้อ บุญฤทธิ์ (2561) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันปัญหายาเสพติด ในกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาเขตสวนหลวง ผลการวิจัยพบว่า การจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ยังมีแนวทางการปฏิบัติที่ไม่ชัดเจน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคมในพื้นที่ยังมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่เต็มที่ ทำให้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนทำได้ยากและไม่ บังเกิดผลเป็นรูปธรรม การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษายังไม่มีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ เท่าที่ควร มีระบบโครงสร้างในการบริหารที่แยกออกจากกันอย่างชัดเจนในระดับชุมชน ไม่มีศูนย์กลางในการสั่งการ ต่างคนต่างทำ ยังไม่เกิดการบูรณาการและยังไม่ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชน

3. ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการสนับสนุน กระตุ้นให้ทุกฝ่ายร่วมดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นลำดับแรก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาได้ดำเนินการตามประกาศกระทรวง ศึกษาธิการ ตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2565 รวมถึงการสนับสนุน กระตุ้นให้ทุกฝ่ายเข้ามามีบทบาทในการรับรู้ปัญหาของการแก้ไขปัญหายาเสพติดและนำแผนที่วางไว้สู่การดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สอดคล้องกับ ราศี อาษาจิตรและสุจิตตา ฤทธิ์มนตรี (2566) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบำบัดรักษาผู้ติดสารเสพติดโดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน:กรณีศึกษาชุมชนแห่งหนึ่งใน อำเภอป่าดัว จังหวัดยโสธร

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนารูปแบบการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนมีการดำเนินการสร้างรูปแบบการดำเนินงานโดยแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายอบรมให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องคัดกรองบำบัดฟื้นฟูและการเยี่ยมติดตามผู้ติดยาเสพติด มีการนิเทศ ประเมินผล และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการมีส่วนร่วมดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยเพื่อการพัฒนาทักษะสมอง (Executive Functions : EFs) ตามคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 เพื่อเป็นการคิดเชิงสาเหตุและการป้องกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องขาดการศึกษาหลักสูตรและคู่มือที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยสอดคล้องกับ สுகานดา จันทวารี และสุทธิพันธ์ อรัญญาส (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา การดำเนินงานพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตรในโรงเรียน เพื่อเสริมสร้าง พัฒนาทักษะชีวิต ในการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในระดับประถมศึกษา

4. ด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนในการร่วมกันติดตามการดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นลำดับแรก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาดำเนินงานให้เกิดการมีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาท หน้าที่ ในการกำกับติดตามการดำเนินงาน รวมถึงการติดตาม เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จให้เป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนงาน รายงานผลการดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สอดคล้องกับพระมหาฉัตรเพชร สมาจาโร (พินสันเทียะ) (2566) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ตำบลหลุบ อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตำบลหลุบ อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับมาก ในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนากิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในการติดตามประเมินผลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมิได้ให้การเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาแผนงาน กิจกรรมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด สอดคล้องกับ เอกรัตน์ หามนตรี (2561) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางในการดำเนินงานของชุมชนให้ประสบความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดในจังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการแก้ปัญหายาเสพติดเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดโดยใช้หลักการหรือแนวทางการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายทั้งปัจจัย ด้านประชาชนในชุมชน ครอบครัวเยาวชน กลุ่มเพื่อน ผู้ค้ายาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่นร่วมกับปัจจัยภายนอกชุมชน คือ องค์กรหน่วยงานภายนอกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร่วมคิดตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล ในรูปของการวางแผนดำเนินงานและติดตามประเมินผล

5. ด้านการมีส่วนร่วมรับประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้นักเรียนได้รับความรู้เรื่องโทษพิษภัยของยาเสพติดจากการจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นลำดับแรก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้นำชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและให้

ความสำคัญกับการให้นักเรียนได้รับความรู้ เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด จากการจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา สามารถให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของยาเสพติดในชุมชนได้ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ จึงทำให้นักเรียนและสถานศึกษาเกิดภาคภูมิใจในความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งผลให้สถานศึกษาชุมชน มีความปลอดภัยและห่างไกลจากยาเสพติด สอดคล้องกับ ภคมน เจริญสูง และคณะ (2562) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนเขตเทศบาลตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการดำเนินงานของชุมชนให้ประสบความสำเร็จในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด คือ การใช้องค์กรชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ร่วมกันสอดส่องดูแลของคนในชุมชนเดียวกัน และการร่วมกิจกรรมกับภาครัฐในการป้องกันยาเสพติด ซึ่งผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน หลัก ๆ จะเป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับชุมชน ภาครัฐและภาคประชาชนร่วมกันดำเนินการกองทุนแม่ของแผ่นดินนั้น ก่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด พื้นฟูทุนทางสังคมของชุมชน และเสริมสร้างศักยภาพของ คนในชุมชนโดยพัฒนาไปสู่การแก้ไขปัญหามาตรฐาน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและนำความสงบสุขสู่ชุมชน ในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษา ชุมชน มีความปลอดภัย ห่างไกลจากยาเสพติด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายขาดการสอดส่อง ดูแล สถานศึกษาและชุมชนอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับ กุสุมา สว่างพันธุ์ (2558) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภูมิคุ้มกันยาเสพติดและสารเสพติดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในเขตตำบลดอนสมบูรณ์ อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน ต้อง เผชิญกับสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด และสารเสพติด จากข้อมูลผลการศึกษาในหมู่บ้าน/ชุมชน ครอบครัว ที่นักเรียนอาศัยมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดและสารเสพติด รวมทั้งมีร้านเกม/อินเทอร์เน็ต บ่อนการพนัน ร้านจำหน่ายบุหรี่/สุรา สถานบันเทิงซึ่งเป็นแหล่งเสี่ยงต่อยาเสพติดที่ต้องเฝ้าระวังในชุมชน และนักเรียนคิดว่ายังไม่มีการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน รวมทั้งครอบครัวก็ไม่ได้ใส่ใจดูแลนักเรียนมากนักในสถานะที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้ผลการศึกษานี้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามมาตรการสร้างภูมิคุ้มกัน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามมาตรการสร้างภูมิคุ้มกัน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อาทิเช่น ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ควรมีส่วนร่วมการประชุม วางแผน การดำเนินกิจกรรม เพื่อสร้างความตระหนักให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นถึงความสำคัญของงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

1.2 ในการดำเนินงานครูควรศึกษาหลักสูตร คู่มือและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ควรกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้จัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย

เพื่อการพัฒนาทักษะสมอง (Executive Functions : EFs) ตามคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 เพื่อเป็นการคิดเชิงสาเหตุและการป้องกันยาเสพติด

1.3 ควรส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆ ในการประชุม เพื่อนำแนวคิดนั้นมาปรับปรุง ส่งเสริมและพัฒนาแผนงาน โครงการกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

1.4 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรมีส่วนร่วมในการสอดส่อง ดูแล สถานศึกษา ชุมชน ให้มีความปลอดภัย ห่างไกลจากยาเสพติด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาทุกระดับ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดที่เหมาะสมกับบริบทสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่

2.3 ควรมีการจัดทำแผนการจัดการปัญหาเสพติดที่ชัดเจนและการถอดองค์ความรู้ของการจัดการปัญหาเสพติดในโรงเรียน ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การเก็บข้อมูลจากการทำแบบสอบถามควบคู่กับแบบสัมภาษณ์

เอกสารอ้างอิง

กรวิทย์ เกาะกลาง, วินิจ ฝาเจริญ และวัชร ชาดิมนตรี. (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กรณีศึกษาเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารสันติสุขปริทรรศน์*, 2(1), 1-11.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ประจำปี 2565*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ

กุสุมา สว่างพันธ์. (2558). *ภูมิคุ้มกันยาเสพติดและสารเสพติดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในเขตตำบลดอนสมบูรณ์ อำเภอเวียงตาล จังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เกียรติศักดิ์ สุทธิหลวง. (2560). *การพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมด้านวิชาการโรงเรียนดีประจำตำบลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. อุตรดิตถ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

จรรณี แก้วเอียน. (2556). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา : กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ*. ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

จักรพงษ์ แดงกัณฑ์. (2565). การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนสันติวิทยาสรรพ์. *วารสารครุศาสตร์ปัญญา*. 1(5) : 15 - 27.

นิรุทธ์ นันทมาศวังนรา, ปิย สุตสุตติ, โนรีณี เบ็ญจวงศ์, ณพัฐธิกา ปิตเลิศศิริกุล. (2564). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเขื่อนบางลาง สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. *วารสารรัชต์ภาคย์*. 15(40).

นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และอินตา ศิริวรรณ. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. *วารสารมหาจุฬาวិชาการ*. 4(1) : 176 - 187.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- ประภาพรณ รักเสียง. (2556). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- พรชัย วิริยะกิจสุนทร และกานดา ผรณเกียรติ. (2560). การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาพื้นที่รับผิดชอบกองบังคับการตำรวจนครบาล 6. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี**. 9(1) : 158-166.
- พรนภา ประยศ. (2565, มิถุนายน). การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและอบายมุขโรงเรียนแม่หลวงอุปถัมภ์ไทยคีรี อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย. **วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ**. 7(6) : 408 - 415.
- พระมหาฉัตรเพชร สมาจาโร (พินสันเทียะ). (2566). การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ ตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์. **วารสารสังคมศาสตร์และศาสตร์รวมสมัย**, 4(1),30-39.
- พินสุดา สิริรังศรี. (2558). **แก่นการจัดการศึกษา ชุดโครงการการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : การศึกษาเพื่อสุขภาวะเด็กและเยาวชน**. กรุงเทพฯ : DPU Coolprint มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เพ็ญจันทร์ รื่นเนตร (2563) . **แนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1-2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- ภคมน เจริญสูง และคณะ. (2562). แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนเขตเทศบาลตำบลท่าสายลวดอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 38(5), 84-94.
- ราศรี อาษาจิตร และสุจิตตา ฤทธิ์มนตรี. (2566). การพัฒนารูปแบบการบำบัดรักษาผู้ติดสารเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนแห่งหนึ่งในอำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร. **วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ**, 16(2),244-257.
- ศักดิ์ ภูมิมา และบุญเอื้อ บุญฤทธิ์. (2562). การจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติดในกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาเขตสวนหลวง. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี**, 13(2),13-25.
- ศิริ ถิอาสนา. (2557). **เทคนิคการจัดการคุณภาพแนวใหม่ : แนวคิดหลักการสู่การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา = Benchmarking, balanced scorecard and learn six sigma**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เศรษฐภูมิ เกชาจารี. (2558). การบริหาร การจัดการ. **บทความอินเตอร์เน็ตเทคโนโลยีวิว Industrial technology review**. 21(276) : 114 - 120.
- สกวรัตน์ บุญวรรณ. (2563). ย้อนอดีต มองปัจจุบัน กำหนดอนาคต ทิศทางการจัดการท่องเที่ยวเมืองเก่าตะกั่วป่าผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชน. **วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ**. 10(2) : 127-140.

- สมบัติ นามบุรี. (2562). ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในงานรัฐประศาสนศาสตร์. *วารสารวิจัยวิชาการ*. 2(1) : 183 - 197.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. (2566). **การจัดทำแผนเสริมสร้างและแผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษา**. พิจิตร : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2564). **รายงานประจำปีผลการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2564). **คู่มือดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2564**. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- สุกานดา จันทวารี และสุทธิพันธ์ อรัญญาส. (2560). กลยุทธ์การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, 17(3), 390-401.
- เสาวนีย์ เดือนเด่น, จุไรรัตน์ พงษ์ไพโรจน์, อารยา สายยิ้ม, จิระพงษ์ ชูศรี. (2558). **การมีส่วนร่วมในการทำงานของบุคลากร**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อรทัย ธารแก้ว. (2560). **การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24**. วิทยานิพนธ์การศึกษา ดุษฎีบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- เอกรัตน์ หามนตรี. (2561). ความสำเร็จของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดในจังหวัดอ่างทอง. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์*. 5(2) : 434-451
- ธีรพงษ์ชูพันธุ์. (2562). **การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา.
- Fakaruddin, Farhana Nabila. (2020). Emotion Regulation among Adolescents with Drug Abuse: A Qualitative Study. *Malaysian Online Journal of Educational Sciences*. 8(3) : 24-34.
- King'endo, Madrine. (2015). Behaviour Disorders Related to Drug Abuse among Secondary School Students in Kenya. *Journal of Education and Practice*. 6(19) : 170-178.
- Liao et al. (2018, November). Risk and Protective Factors for Adolescents' Illicit Drug Use: A Population-Based Study. *Health Education Journal*. 77(7) : 749-761.